

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

Chřipka v kontextu aktuálních opatření u koronaviru

Chřipka je závažné, očkováním preventabilní onemocnění, přesto podceňované. V ČR počty nemocných každoročně dosahují statisíců, počty zemřelých v souvislosti s chřipkou zhruba 1 500 osob.

Počty nemocných s chřipkou

Každý rok celosvětově onemocní chřipkou okolo 5 - 10 % dospělých a 20 - 30 % dětí. Toto číslo vyplývá ze sérologických průkazů, tj. dost dobře ho nelze zpochybnit. Je třeba uvést, že řada případů onemocnění chřipkou není závažná, mnohdy nemocný ani nevyhledá lékaře, tedy v žádných statistikách nefiguruje. Pro představu, v sezóně 2018-2019 byla v České republice chřipková epidemie od 4. do 9. kalendářního týdne 2019. Za 6 epidemických týdnů vyhledalo praktického lékaře s akutní respirační infekcí a chřipkou celkem 996 tisíc osob. V době chřipkové epidemie je virus chřipky dominantním původcem respiračních onemocnění.

Závažné případy chřipky

Celkový počet hlášených závažných případů chřipky (SARI), tj. případů laboratorně potvrzené chřipky u pacientů vyžadujících hospitalizaci v režimu intenzivní péče od sezóny 2009/10 do sezóny 2018/19 (data ke dni 13. 6. 2019) je uveden v Tabulce 1 publikace dostupné na:

http://www.szu.cz/uploads/documents/CeM/Zpravy_EM/28_2019/06_cerven/218_CEM_6_19_zprava_chripka.pdf (strana 3 nahore).

V aktuální chřipkové sezóně (2019/2020) bylo do minulého pátku, tj. 6. 3. 2020, hlášeno celkem 267 klinicky závažných případů chřipkové infekce vyžadující hospitalizaci v režimu intenzivní péče, z nichž 55 osob infekci podlehl.

Počet úmrtí na chřipku

Jakkoliv se otázka zdá být jednoduchá, odpověď je mnohem složitější. Podle oficiálních statistik je chřipka jako primární příčina smrti každoročně udávána zhruba u několika desítek osob. Již z kontextu výše uvedených počtů závažných chřipkových onemocnění (kde u všech osob byla chřipka laboratorně potvrzená) plyne, že číslo úmrtí není úplné. K úmrtí totiž dochází obvykle na jinou primární příčinu (např. selhání srdce) a chřipka bývá na úmrtním listu uváděna jako druhotná příčina nebo ani uvedena být nemusí a tedy ve výkazech se již neobjeví. Podrobná data o úmrtích mají navíc značné zpoždění, údaje za loňský rok budou dostupná až v létě roku následujícího. Pomocí matematického modelování však lze spočítat úmrtí v souvislosti s chřipkou, tedy počet úmrtí, kde prakticky s jistotou byla chřipka vyvolávající příčinou, která vedla k následným komplikacím nebo ke zhoršení základního onemocnění a následně úmrtí. Jinými slovy, pokud by nedošlo k onemocnění chřipkou, nedošlo by i k následnému úmrtí. Průměrně se v ČR jedná o přibližně 1500 úmrtí, která jsou každoročně v souvislosti s chřipkou, samozřejmě ve značném rozptylu podle závažnosti konkrétní chřipkové epidemie (identicky jako je značný rozptyl hodnot i ve výše uvedeném přehledu). Uváděné číslo 1500 / rok odpovídá kalkulacím prováděným zahraničními kolegy, tedy situace je podobná i v ostatních vyspělých zemích.

K problematice nového koronaviru existuje na webu SZÚ rozcestník

<http://www.szu.cz/tema/prevence/2019ncov>

V souvislosti s aktuálními opatřeními u koronaviru by bylo vhodné se semknout a národ vyzvat k dodržování navrhovaných a nařizovaných opatření, jak karanténních, tak hygienických. Mnohým lidem asi vůbec nedochází, že situace je vážná, ale v tuto chvíli ji ještě lze ovlivnit. Realizovaná opatření sice nemají a ani nemohou mít stoprocentní efekt, ale jejich cílem je snížit a zpomalit další šíření nákazy COVID-19 tak, aby ji pokud možno zdravotní systém zvládnul. Později by stejná opatření měla mnohem menší efekt.

Připomeňme si, že i u běžné sezónní chřipky se v případě potřeby na základě rozhodnutí ředitelů také uzavírají jednotlivé školy, nebo se zakazují návštěvy ve zdravotnických zařízeních a ústavech sociální péče. Takže mírnější období takovýchto mimořádných opatření tu zažíváme téměř každou zimu, jen ji tolik nevnímáme.